

วิเคราะห์วิจารณ์แนวนโยบายการพัฒนา

วรฤทธิ หิรัญรักษ์

เศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล

ภาคีสมาชิก สำนักธรรมศาสตร์และ

การเมือง ราชบัณฑิตยสถาน

คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

บทคัดย่อ

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ในระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) ที่ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะปานกลางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะยาว ซึ่งคนในสังคมไทยได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ภายใต้แนวคิดที่ชื่อ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” พร้อมทั้งน้อมนำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาที่สมดุล ทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สนับสนุนและเชื่อมโยงเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ เป็นยุทธศาสตร์การสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคม กลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มยุทธศาสตร์การเสริมสร้างฐานรากของสังคมให้เข้มแข็ง ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและการคุ้มครองทางสังคม ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการพัฒนาชนบทและเมืองอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกลุ่มที่ ๓ เป็นกลุ่มยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้เข้าสู่สมดุลและยั่งยืน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การบริหารเศรษฐกิจส่วนรวม ยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยุทธศาสตร์การพัฒนาความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ ได้ดำเนินการมาถึงสุดท้ายใน พ.ศ. ๒๕๔๙

จากการประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สรุปได้ว่าประสบความสำเร็จที่น่าพอใจ เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๕.๗ ต่อปี เสถียรภาพทางเศรษฐกิจปรับปรุงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยครอบคลุมคนส่วนใหญ่ของประเทศ และการลดลงของปัญหาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ต่อไป จากประชาชนในทุกภาคส่วน และยังคงนำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ โดยคาดหมายว่ารัฐบาลจะประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ เป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ดังเห็นได้จากนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบด้วยนโยบาย ๕ ประการ ได้แก่ (๑) นโยบายการปฏิรูปการเมืองการปกครอง ที่มีการ

* บรรยายในการประชุมสำนักธรรมศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสถาน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕

เน้นในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน (๒) นโยบายเศรษฐกิจ ยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๓) นโยบายสังคม มุ่งสร้างสังคมเข้มแข็งที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานของคุณธรรม (๔) นโยบายการต่างประเทศ มุ่งส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติ สานต่อความร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานของคุณธรรม ความโปร่งใส การเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกฎบัตรสหประชาชาติ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และ (๕) นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ เน้นหนักกำลังระหว่างความมั่นคงของรัฐ เน้นหนักกำลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และวิชาการ เพื่อการป้องกันประเทศ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาทั้งในเรื่องความไม่สงบในภาคใต้ ปัญหายาเสพติด อาชญากรรม การพัฒนากองทัพ และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ ซึ่งเป็นแนวนโยบายแบบภาพกว้าง ไม่มีรูปธรรมที่ชัดเจน

คำสำคัญ : การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, ศูนย์กลางการพัฒนา

คำนำ

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ในระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕- ๒๕๔๙) ที่ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะปานกลางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะยาวซึ่งคนในสังคมไทยได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ภายใต้แนวคิดที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” พร้อมทั้งน้อมนำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ๗ ยุทธศาสตร์หลักที่สนับสนุนและเชื่อมโยงเป็น ๓ กลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มที่ ๑ เป็นยุทธศาสตร์การสร้างระบบ

การบริหารจัดการที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคม กลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มยุทธศาสตร์การเสริมสร้างรากของสังคมให้เข้มแข็ง ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและการคุ้มครองทางสังคม ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการพัฒนาชนบทและเมืองอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มที่ ๓ เป็นกลุ่มยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้เข้าสู่สมดุลและยั่งยืน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การบริหารเศรษฐกิจส่วนรวม ยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยุทธศาสตร์การพัฒนาความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ดำเนินการมาถึงปีสุดท้ายใน พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งจากการประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสรุปได้ว่าประสบความสำเร็จที่นำ

พอใจ เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๕.๗ ต่อปี เสถียรภาพทางเศรษฐกิจปรับตัวสู่ความมั่นคง ความยากจนลดลง ขณะเดียวกันระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นมาก อันเนื่องมาจากการดำเนินการเสริมสร้างสุขภาพอนามัย การมีหลักประกันสุขภาพที่มีการปรับปรุงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยครอบคลุมคนส่วนใหญ่ของประเทศ และการลดลงของปัญหายาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ต่อไป โดยการระดมความคิดเห็นจากประชาชนในทุกภาคส่วน และยังคงยึดถือ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผน

พัฒนา ฉบับที่ ๗ ฉบับที่ ๘ และ ฉบับที่ ๙ โดยคาดหมายว่ารัฐบาลซึ่ง มีพันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี จะประกาศใช้ แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๐ เป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศไทยได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ พลเอก สนิธิ บุญยรัตกลิน ผู้บัญชาการทหารบก หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระ มหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ กระทำการยึดอำนาจการปกครอง แผ่นดินจากคณะรัฐบาล ซึ่งมีพัน ตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็น นายกรัฐมนตรี เป็นผลสำเร็จ โดย อ้างเหตุที่ทำการยึดอำนาจและ ประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราช- อาณาจักรไทยเสียเห็นว่า *ปรารถนา จะแก้ไขความเสื่อมศรัทธาในการ บริหารราชการแผ่นดิน ความไว้ ประสิทธิภาพในการควบคุมการ บริหารราชการแผ่นดิน และการ ตรวจสอบใช้อำนาจรัฐทำให้เกิด การทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้น อย่างกว้างขวางโดยไม่อาจหาตัว ผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ อัน เป็นวิกฤติการณ์ร้ายแรงทางการ เมืองการปกครอง และปัญหาความ ขัดแย้งในมวลหมู่ประชาชนที่ถูก ปลุกปั่นให้แบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย เสื่อมสลายความรักสามัคคีของชน ในชาติ อันเป็นวิกฤติการณ์รุนแรง*

ทางสังคม แม้หลายภาคส่วนจะได้ ใช้ความพยายามแก้ไขวิกฤติการณ์ ดังกล่าวแล้วแต่ก็ไม่เป็นผล กลับมี แนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จนถึงขั้นใช้กำลังเข้าปะทะกัน ซึ่ง อาจมีการสูญเสียชีวิตและเลือดเนื้อ ได้ นับว่าเป็นภัยอันตรายใหญ่หลวง ต่อระบอบการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ และความสงบเรียบร้อยของ ประเทศ จำเป็นต้องกำหนดกลไก การปกครองที่เหมาะสมแก่สถาน- การณ์เพื่อใช้ไปพลางก่อน โดยคำนึง ถึงหลักนิติธรรมตามประเพณีการ ปกครองของประเทศไทยในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข การฟื้นฟูความรู้สึก สามัคคี ระบบเศรษฐกิจและความ สงบเรียบร้อยของบ้านเมือง การ เสริมสร้างระบบการตรวจสอบทุจริต ที่เข้มแข็งและระบบจริยธรรมที่ดึงมา การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรี ภาพของประชาชน การปฏิบัติตาม กฎบัตรสหประชาชาติ พันธกรณี ตามสนธิสัญญาหรือความตกลง ระหว่างประเทศ การส่งเสริมสัมพันธ์ มิตรกับนานาประเทศ การดำรง ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ขณะเดียวกันก็เร่งดำเนินการให้มี การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ ด้วยการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง จากประชาชนในทุกชั้นตอน (ปรากฏ ในอารัมภบทของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙)

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรง มีพระบรมราชโองการพระราชทาน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย (ฉบับชั่วคราว) กำหนดให้มี สถานิติบัญญัติแห่งชาติ และให้ คณะปฏิรูปการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข เป็นคณะมนตรี ความมั่นคงแห่งชาติ และกำหนด ให้หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระ มหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็น ประธานคณะมนตรีความมั่นคง แห่งชาติ การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และการให้นายกรัฐมนตรีพ้นจาก ตำแหน่ง ให้ประธานคณะมนตรี ความมั่นคงแห่งชาติ เป็นผู้ลงนาม รับสนองพระบรมราชโองการ และในวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ประธานคณะมนตรีความมั่นคง แห่งชาติ ผู้รับสนองพระบรมราช- โองการ ได้ประกาศว่าได้ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดิน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ต่อมาวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ผู้รับสนองพระบรม- ราชโองการก็ได้มีประกาศรายชื่อ รัฐมนตรี จำนวน ๒๖ คน และใน วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ก็ได้แถลง

นโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นกรอบภารกิจที่จะดำเนินงานภายในเวลา ๑ ปี ตามภาระของรัฐบาลเฉพาะกาล ก่อนจัดให้มีการเลือกตั้งตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ให้คำมั่นสัญญาไว้กับประชาชนภายหลังที่ได้ยึดอำนาจการปกครองสำเร็จใหม่ ๆ ทั้งนี้ นโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบด้วยนโยบาย ๕ ประการ ได้แก่

(๑) นโยบายการปฏิรูปการเมืองการปกครอง ที่มีการเน้นในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

(๒) นโยบายเศรษฐกิจยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นโยบายสังคม มุ่งสร้างสังคมเข้มแข็งที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานของคุณธรรม

(๓) นโยบายการต่างประเทศ มุ่งส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติ สานต่อความร่วมมือระหว่างประเทศ บนพื้นฐานของคุณธรรม

(๔) ความโปร่งใส การเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกฎบัตรสหประชาชาติ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และ

(๕) นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ เน้นหนักกำลังระหว่างความมั่นคงของรัฐ เน้นหนักกำลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาค

สังคม และวิชาการ เพื่อการป้องกันประเทศ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาทั้งในเรื่องความไม่สงบในภาคใต้ ปัญหายาเสพติด อาชญากรรม การพัฒนากองทัพ และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ ซึ่งเป็นแนวนโยบายแบบภาพกว้าง ไม่มีรูปธรรมที่ชัดเจน ดังนั้น การนำเอาแนวนโยบายที่สมบูรณ์ของรัฐบาลชุดนี้มาศึกษาวิเคราะห์วิจารณ์ โดยเปรียบเทียบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ จึงเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อการศึกษาและเสนอแนะแนวทางการนำนโยบายของรัฐบาลไปใช้ในภาคปฏิบัติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ซึ่งได้จัดทำขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนของสังคมในทุกขั้นตอนของแผนอย่างกว้าง นำไปสู่การเห็นพ้องร่วมกันในการอัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่ไปกับการขับเคลื่อนการพัฒนาแบบบูรณาการ เป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฉบับที่ ๘ และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙

สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐

วิสัยทัศน์และพันธกิจ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศไทยและพันธกิจของการพัฒนาประเทศไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ และทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี

พันธกิจ

เพื่อให้การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้แนวปฏิบัติของ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” พันธกิจของการพัฒนาประเทศจะประกอบด้วย

(๑) พัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรมและรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาวะที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี ภายใต้ดุลยภาพของความ

หลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม โดยมุ่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ มีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ บนพื้นฐานการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับการออมที่พอเพียง มีการปรับโครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม ใช้จุดแข็งของหลากหลายหลายทางชีวภาพและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ควบคู่กับการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ พลังงาน กฎกติกากฎ และกลไกสนับสนุนการแข่งขันและกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

(๓) ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นธรรม และมีการสร้างสรรค์คุณค่า สนับสนุนให้ชุมชนมีองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากรคุ้มครองสิทธิและส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากร ปรับแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาผลประโยชน์

โยชน์ของชาติจากข้อตกลงตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๔) พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตยที่มีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประมุข มุ่งสร้างกลไกและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ทุกภาคี ควบคู่กับการเสริมสร้างความโปร่งใส สุจริต ยุติธรรม รับผิดชอบต่อสาธารณะ มีการกระจายอำนาจและกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสู่ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและการใช้ทรัพยากร

วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก

เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่ประเทศไทยจะต้องปรับตัวในอนาคตและเพื่อก้าวไปสู่วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศที่พึงปรารถนาในระยะยาว วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของการพัฒนาในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จึงได้ถูกกำหนดไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการพัฒนา

(๑) เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้คุณค่าคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องที่ขับเคลื่อนด้วยการเชื่อมโยงบทบาทครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา เสริมสร้างบริการสุขภาพอย่างสมดุลระหว่างการส่งเสริม การป้องกัน การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(๒) เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจคุณภาพชีวิต และอนุรักษ์ฟื้นฟูใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน นำไปสู่การพึ่งตนเอง และลดปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ

(๓) เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่า (value creation) ของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิต เพื่อให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น

(๔) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน (safety net) และระบบบริหารความเสี่ยงให้กับภาคการเงิน การคลัง พลังงาน ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดแรงงาน และการลงทุน

(๕) เพื่อสร้างระบบการแข่งขันด้านการค้าและการลงทุนให้เป็นธรรม และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งสร้างกลไกในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ประชาชนในทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม

(๖) เพื่อเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ควบคู่กับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ และการดำรงชีวิตของคนไทยทั้งในรุ่นปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสร้างกลไกในการ

รักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างเป็นธรรมและอย่างยั่งยืน

(๗) เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศสู่ภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน และขยายบทบาทขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคู่กับการเสริมสร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

เป้าหมายการพัฒนา

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว เป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ได้ถูกกำหนดไว้ดังนี้

(๑) เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคน ให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย โดยเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น ๑๐ ปี พัฒนากำลังแรงงานระดับกลางที่มีคุณภาพเพิ่มเป็นร้อยละ ๖๐ ของกำลังแรงงานทั้งหมด โดยรายได้เฉลี่ยของแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๕ และเพิ่มสัดส่วนนักวิจัยเป็น ๑๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน พร้อมทั้งกำหนดให้อายุคาดเฉลี่ยของคนไทย

สูงขึ้นเป็น ๘๐ ปี ควบคู่กับการลดอัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคป้องกันได้ใน ๕ อันดับแรกคือ โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน มะเร็ง และหลอดเลือดสมอง และนำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน และลดรายจ่ายด้านสุขภาพร้อยละ ๑๐

(๒) เป้าหมายการพัฒนาชุมชนและแก้ปัญหาความยากจนพัฒนาให้ทุกชุมชนมีแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนชุมชนไปใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด โดยลดคดีอาชญากรรมลงร้อยละ ๑๐ และขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และลดสัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลงเหลือร้อยละ ๔ ภายในปี ๒๕๕๔

(๓) เป้าหมายด้านเศรษฐกิจปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและยั่งยืนโดยให้สัดส่วนภาคเศรษฐกิจในประเทศต่อภาคการค้าระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๗๕ ภายในปี ๒๕๕๔ ผลิตภาพการผลิตรวมเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ ๔ ต่อปี สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่เกินร้อยละ ๕๐ ความยืดหยุ่นการใช้พลังงานเฉลี่ยไม่เกิน ๑:๑ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ สัดส่วนรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้สูงร้อยละ ๒๐ ระดับบนต่อรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้ต่ำร้อยละ ๒๐ ระดับล่าง ไม่

เกินร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๕๔ และสัดส่วนผลผลิตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เป็นร้อยละ ๔๐ ภายในปี ๒๕๕๔

(๔) เป้าหมายการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รักษาความอุดมสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยให้มีพื้นที่ป่าไม้ไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๓ และต้องเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๘ ของพื้นที่ประเทศ รักษาความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศในเขตพื้นที่ชายฝั่งและพื้นที่ชีวมลชลรักษาพื้นที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานไว้ไม่น้อยกว่า ๓๑ ล้านไร่ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อการดำรงคุณภาพชีวิตที่ดี และไม่เป็นภัยคุกคามต่อระบบนิเวศ โดยรักษาคุณภาพของแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป มีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ คุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM10) ต้องมีค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงไม่เกิน ๑๒๐ มก./ลบ.ม. อัตราการปล่อยแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ต่อประชากรลดลงร้อยละ ๕ จากปี ๒๕๔๕ คือไม่เกิน ๓.๕ ตัน/คน/ปี ควบคุมอัตราการผลิตขยะในเมืองไม่ให้เกิน ๑ กก./คน/วัน และจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

(๕) เป้าหมายด้านธรรมาภิบาล มุ่งให้ธรรมาภิบาลของประเทศดีขึ้น มีคะแนนภาพลักษณ์ของความโปร่งใสอยู่ที่ ๕.๐ ภายในปี ๒๕๕๔ ระบบราชการมีขนาดที่เหมาะสม และมีการดำเนินงานที่คุ้มค่าเพิ่มขึ้น ลดกำลังคนภาคราชการส่วนกลางให้ได้ร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๕๔ ธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจเอกชนเพิ่มขึ้น ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดเก็บรายได้และมีอิสระในการพึ่งตนเองมากขึ้น และภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง รู้สิทธิ หน้าที่ และมีส่วนร่วมมากขึ้นในการตัดสินใจ และรับผิดชอบในการบริหารจัดการประเทศ รวมทั้งมีการศึกษาวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ในด้านวัฒนธรรม ประชาธิปไตย วัฒนธรรม ธรรมาภิบาล และวัฒนธรรมสันติวิธี จำนวนปีละไม่ต่ำกว่า ๒๐ เรื่อง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศจึงได้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่าง ๆ ภายในประเทศให้มีความมั่นคง แข็งแรงได้ในกระแสโลกาภิวัตน์ และสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของ

กลุ่มคนในสังคม และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์ เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคงและเป็นฐานการดำรงวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมไทย ตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีเกียรติภูมิและมีศักดิ์ศรี ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญ ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

๑.๑ การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัย ตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิตพัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการพร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้ง

แต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๑.๒ การเสริมสร้างสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรง ทั้งกายและใจ มีความสัมพันธ์ทางสังคมและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างคนไทยให้มีความมั่นคงทางอาหารและการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ลด ละ เลิก พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

๑.๓ การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมตั้งแต่ระดับครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย น่าอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมแบบบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อลดความขัดแย้ง

๒. ยุทธศาสตร์การสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคง

ของประเทศ ประกอบด้วย

๒.๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน มีกระบวนการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน มีเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีกระบวนการพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนในการนำไปสู่การพึ่งตนเอง รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง

๒.๒ การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการและสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์อย่างเป็นธรรมแก่ชุมชน ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสร้างระบบมู่เพาะวิสาหกิจชุมชนควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ

๒.๓ การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล ด้วยการส่งเสริมสิทธิชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสงวนอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ใช้ประโยชน์ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งการสร้างกลไกในการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

๓. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ประกอบด้วย

๓.๑ การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย โดยใช้กระบวนการพัฒนาคลัสเตอร์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเครือข่ายชุมชนบนรากฐานของความรู้สมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสินค้าที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง มีตราสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาด รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การปฏิรูปองค์การการปรับปรุงกฎระเบียบ และพัฒนาระบบมาตรฐานในด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิต

๓.๒ การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ โดยการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มั่นคงและสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิต โดยการระดมทุนไปสู่ภาคการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการออมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแหล่งระดมทุนและเป็นหลักประกันในชีวิตของประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพใช้พลังงานและการพัฒนาแหล่งพลังงานทางเลือกเพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานและประหยัดเงินตราต่างประเทศ

๓.๓ การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายอำนาจผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม โดยส่งเสริมการแข่งขันการประกอบธุรกิจในระบบได้อย่างเสรีและเป็นธรรม การกระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลและเป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถบุคลากรให้สามารถในการบริหารจัดการเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาองค์กรการเงินชุมชนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และใช้สถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นกลไกในการระดมทุน รวมทั้งดำเนินนโยบายการคลัง เพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ด้วยการกระจายอำนาจการจัดเก็บภาษี การจัดทำงบประมาณ การเบิกจ่าย และการก่อหนี้

ภายใต้กรอบการรักษาวินัยทางการคลัง

**๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนา
บนฐานความหลากหลายทาง
ชีวภาพและการสร้างความมั่นคง
ของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
ให้มีความสำคัญกับ**

๔.๑ การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศเพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ส่งเสริมสิทธิชุมชนและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร ตลอดจนพัฒนาระบบการจัดการร่วม เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะการดูแลทรัพยากรธรรมชาติหลัก ได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง ทรัพยากรแร่ การแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี รวมทั้งการป้องกันภัยพิบัติ

๔.๒ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการปรับแบบแผนการผลิตและพฤติกรรมบริโภคไปสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบต่อฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านการเงินและการคลัง และการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต

โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดมลพิษขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีกลไกกำหนดจุดยืนต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ

๔.๓ การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการวางพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพในระยะยาว โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางสำคัญ เริ่มจากการจัดการองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกัน ส่งเสริมการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพในการสร้างความมั่นคงของภาคเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถและสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรชีวภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศ

**๕. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ มุ่งเสริมสร้าง
ความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน** โดยให้ความสำคัญกับ

๕.๑ การเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยมวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่เยาวชนและประชาชนทุกระดับ อย่างต่อเนื่องจริงจัง พร้อมทั้งพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำประชาธิปไตยที่มีคุณธรรม

จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสังคมทุกระดับเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม ตลอดจนวางรากฐานกระบวนการประชาธิปไตยโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพิ่มประสิทธิภาพ กลไก และกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยและการเมืองให้เข้มแข็งและเป็นอิสระมากขึ้น

๕.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ โดยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมเพื่อสร้างความเป็นธรรม สร้างความสมดุล และร่วมในกระบวนการบริหารจัดการประเทศให้เกิดความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการพัฒนาประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และสร้างเครือข่ายการทำงานของกลไกตรวจสอบภาคประชาชน เพื่อติดตามตรวจสอบการใช้อำนาจของภาครัฐได้อย่างเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ

๕.๓ สร้างภาคราชการที่มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล เน้นการบริการแทนการกำกับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจด้วยการปรับบทบาทโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการภาครัฐและรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ ทันทสมัยลดการบังคับควบคุม คำนึงถึงความต้องการของประชาชนและทำงาน

ร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพการให้บริการสาธารณะ และลดภาระการลงทุนของภาครัฐ ตลอดจนพัฒนากลไกการกำกับดูแลที่เข้มแข็งเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โปร่งใส โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศและคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการปลูกฝังจิตสำนึกข้าราชการ ให้ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม การรับผิดชอบต่อส่วนรวม การพร้อมรับการตรวจสอบจากภาคประชาชน และยึด/ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

๕.๔ การกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยพัฒนาศักยภาพ และกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ท้องถิ่นมีบทบาทสามารถรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการบริการสาธารณะ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

๕.๕ ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชน ให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และมีธรรมาภิบาล โดยมีมาตรการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจ

เอกชนทั้งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และธุรกิจเอกชนทั่วไป เป็น “บรรษัทภิบาล” เพิ่มมากขึ้น สร้างจิตสำนึกในการประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์ ยุติธรรมต่อผู้บริโภค และเป็นธรรมกับธุรกิจคู่แข่ง พร้อมทั้งยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งปันผลประโยชน์คืนสู่สาธารณะ ตลอดจนสนับสนุนสถาบันวิชาชีพ ธุรกิจประเภทต่าง ๆ ให้มีบทบาทในการสร้างธรรมาภิบาลแก่ภาคธุรกิจมากขึ้น

๕.๖ การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ และขั้นตอนกระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา ด้วยการเปิดโอกาสให้ภาคีและกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และตรากฎหมายเพื่อประสานประโยชน์ของภาคส่วนต่าง ๆ ให้เสมอภาคและมีความสมดุล โดยการปฏิรูปกฎหมาย เพื่อสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ลดการใช้ดุลพินิจของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของกลไกการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อผู้ประกอบการขนาดเล็ก และผู้ประกอบการใหม่

๕.๗ การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพ และความยั่งยืน โดยการพัฒนา

ศักยภาพ บทบาท และภารกิจของหน่วยงานด้านการป้องกันประเทศ ความมั่นคง และการรักษาความสงบเรียบร้อย ให้มีประสิทธิภาพมีความพร้อมในการป้องกันประเทศและตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบสถานการณ์ได้ฉับไว พร้อมทั้งผนึกพลังร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ดำเนินการป้องกันและพัฒนาประเทศให้สามารถพิทักษ์รักษาเอกราชสถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งสามารถสร้างความมั่นคงของประชาชนและสังคมให้มีความอยู่รอดปลอดภัยโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในทุกระดับ

นโยบายของรัฐบาลคณะปฏิรูปการปกครอง

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ มีใจความว่า เมื่อพิจารณาจากเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและสถานการณ์บ้านเมือง ซึ่งก็คือเหตุผลในการยึดอำนาจการปกครองของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนวัตถุประสงค์ที่จะเสริมสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ คณะ

รัฐมนตรีจึงได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ๕ นโยบายหลัก ดังต่อไปนี้

๑. นโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการบริหาร

การเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปโดยราบรื่น สะท้อนความต้องการของประชาชน แต่สถานการณ์ทางการเมืองและการบริหารในช่วงเวลาที่ผ่านมา เกิดวิกฤติในศรัทธาของประชาชน ดังนั้น เพื่อแก้ไขวิกฤติทางการเมืองและการบริหารรัฐบาลจึงกำหนดนโยบาย ดังนี้

๑.๑ สนับสนุนการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับถาวร เพื่อการปฏิรูปการเมือง โดยเน้นความสำคัญที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญในทุกระดับ

๑.๒ เสริมสร้างมาตรฐานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ ทั้งในภาคการเมืองและภาคราชการ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ส่งเสริมองค์กรอิสระและประชาชนในการตรวจสอบการทุจริต ประพฤติมิชอบให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งการป้องกันการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อนโดยการจัดทำพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๑.๓ จัดทำแผนแม่บทพัฒนาการเมือง ที่เสริมสร้างระบบคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง วัฒนธรรมและการเรียนรู้ใหม่ทางการเมือง โดยการจัดตั้ง “สภาพัฒนาการเมือง” ให้เป็นองค์กรหลักในการจัดทำและดำเนินการให้แผนแม่บทพัฒนาการเมืองประสบความสำเร็จ รวมทั้งทำหน้าที่ประสาน ติดตาม กำกับการดำเนินการตามแผนแม่บทพัฒนาการเมืองให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสนองตอบเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๑.๔ จัดทำแผนแม่บทการใช้ทรัพยากรสื่อสารของชาติ การใช้เครื่องมือสื่อสารของรัฐ เพื่อประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ต่อการศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน รวมทั้งการปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการเน้นการทำความเข้าใจในเนื้อหาของสาระของการปฏิรูปการเมือง

๑.๕ ส่งเสริมเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคม และผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อจัดระบบสื่อภาครัฐ สื่อภาคเอกชนและสื่อชุมชนให้เป็นสื่อสาธารณะอย่างแท้จริง

๑.๖ ส่งเสริมบทบาทขององค์กรภาคเอกชนและภาคประชาชน ให้มีบทบาทควบคู่กับองค์กรภาค

ราชการในการพัฒนาศักยภาพของประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดการรวมกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง สามารถพิทักษ์ปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของตนและสังคมไทย

๑.๗ มุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรบุคคลและการจัดองค์การภาครัฐ ให้สอดคล้องกับทิศทางการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมมีความเข้มแข็ง และประชาชนมีความสุขด้วยการดำรงชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้การรับราชการมีความเป็นมืออาชีพ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถดำรงชีพอย่างพอเพียง มีมโนสุจริต ตลอดจนมีสมรรถนะขีดความสามารถในการให้บริการประชาชน ตามแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

๑.๘ สนับสนุนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง ตามครรลองระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองและปกครองตนเองได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

๒. นโยบายเศรษฐกิจ

นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการใช้หลักคุณธรรมกำกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระบบตลาดเสรี เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากซึ่งเปรียบเสมือนรากแก้วของประเทศ เศรษฐกิจจะระบบตลาด และเศรษฐกิจส่วนรวมให้มีส่วนร่วมในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ภายใต้กรอบความ

ยั่งยืนและความพอดี โดยเน้นให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำและผนึกกำลังร่วมกับภาครัฐ และภาคประชาสังคมเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจทั้ง ๓ ภาคดังกล่าว โดยมีนโยบายหลัก ดังนี้

๒.๑ ภาคเศรษฐกิจฐานราก เป็นพื้นฐานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจไทย ซึ่งจะต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็งตามแนวทางดังนี้

๒.๑.๑ การเกษตรกรรม สนับสนุนให้การพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ เป็นทางเลือกสำคัญสำหรับเกษตรกรรายย่อย ในขณะที่ขยายโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และยกระดับคุณภาพของผลผลิต โดยอาศัยเทคโนโลยีการจัดการ และการเชื่อมโยงกับระบบตลาด

๒.๑.๒ ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น จะได้รับการสนับสนุนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ตามศักยภาพทางการตลาดในระดับต่าง ๆ คือ ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับการส่งออกโดยจัดระบบการบริหารจัดการโครงการแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างเทคโนโลยีและการจัดการ ควบคู่ไปกับการสนับสนุนด้านการตลาด

๒.๑.๓ แรงงาน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญอีกส่วนหนึ่งของภาคเศรษฐกิจฐานราก จะเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาคแรงงาน ภาคเอกชน และภาครัฐให้ครอบคลุม

ถึงการพัฒนาคุณภาพและมีมือของแรงงานในระดับต่าง ๆ เพื่อให้สามารถมีผลผลิตและรายได้สูงขึ้น ตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน ตลอดจนส่งเสริมให้แรงงานทุกกลุ่มมีงานทำ มีอาชีพเสริม ได้รับการคุ้มครองและดูแลด้านสุขอนามัย ความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนมีหลักประกันความมั่นคง รวมทั้งสวัสดิการแรงงานอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๑.๔ การขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคเศรษฐกิจฐานราก ตามแนวทางข้างต้น จะดำเนินการควบคู่ไปกับการดูแลผู้ที่ไม่พร้อมหรือไม่สามารถจะปรับตัวได้ โดยการจัดสวัสดิการสงเคราะห์ และบริการทางสังคมที่จำเป็นอย่างทั่วถึง และโดยการดูแลโอกาสในการเรียนรู้ การศึกษา ตลอดจนการฝึกอาชีพ สำหรับคนเหล่านี้และลูกหลาน นอกจากนั้น การเติบโตทางเศรษฐกิจจะต้องได้รับการดูแลมิให้เกิดผลกระทบทางลบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

เพื่อการนี้จะปรับปรุงบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานภูมิภาค โดยปรับปรุงระบบความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน และภาคประชาสังคมอย่างเหมาะสม เพื่อร่วมกันรับผิดชอบดูแลผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนรักษาและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

๒.๒ ภาคเศรษฐกิจระบบ

ตลาด รัฐบาลถือเป็นนโยบายที่จะให้กลไกการตลาดสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ภายใต้หลักคุณธรรมและการสร้างความเป็นธรรมในภาคเศรษฐกิจ การบริหารจัดการดำเนินการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคล และจะอาศัยกลไกการตลาดเสรีเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันด้วยความเป็นธรรม ดังนี้

๒.๒.๑ การพัฒนาอุตสาหกรรม ส่งเสริมให้มีการลงทุนทั้งจากในและนอกประเทศในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ และให้ความสำคัญกับการลงทุน เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านเทคโนโลยีและการสร้างทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศเป็นส่วนรวม

๒.๒.๒ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะอาศัยความเป็นพันธมิตรระหว่างเอกชนและรัฐผนึกกำลัง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการบริหารจัดการในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกประเภท นอกจากนั้น จะให้ความสำคัญเป็นพิเศษแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ใช้ทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๒.๓ การส่งออก ส่งเสริมและผลักดันการส่งออกสินค้าและบริการ โดยมีภาคเอกชนเป็น

กลไกขับเคลื่อน ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจการค้าภายในประเทศ รวมทั้งสร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าที่มีความเป็นธรรม ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

๒.๒.๔ การท่องเที่ยว
พัฒนาประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ มีมาตรฐานความปลอดภัยและบริการระดับสากล เน้นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพ

๒.๒.๕ พลังงาน ส่งเสริมประสิทธิภาพและประหยัดการใช้พลังงาน การพัฒนาและใช้ประโยชน์พลังงานทดแทน การสำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ รวมถึงเขตพัฒนา ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การกำหนดโครงสร้างราคาพลังงานที่เหมาะสม และการปรับโครงสร้างการบริหารกิจการพลังงานให้เหมาะสม โดยแยกงานนโยบายและการกำกับดูแลให้มีความชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมการแข่งขันในธุรกิจพลังงานในระยะยาว และการศึกษาวิจัยพลังงานทางเลือก

๒.๒.๖ โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความโปร่งใสและวางรากฐานการทำงานอย่างเป็น

ระบบที่ดี สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ ยึดมั่นความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างมาตรฐานการบริหารจัดการโครงการที่ดี และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ตั้งแต่การวางแผน จนถึงการดำเนินโครงการ โดยขับเคลื่อนโครงการการลงทุนขนาดใหญ่ที่อยู่ในแผนแม่บทและมีความพร้อมทุกด้าน เน้นการลงทุนประเภทที่จะเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายการจัดส่งสินค้าและพัสดุ การประหยัดพลังงาน และลดต้นทุนการขนส่งและปัญหามลพิษ รวมทั้งโครงการลงทุนตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ ทั้งนี้ จะจัดให้มีการจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ที่ชัดเจนขึ้นโดยเร็ว

๒.๒.๗ โครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา โดยที่ประเทศไทยได้มีการลงทุนจำนวนมากพอสมควรในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ แต่โครงสร้างพื้นฐานทางปัญญายังอยู่ในฐานะด้อยกว่าประเทศคู่แข่งหลายประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจะจัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาขึ้น เพื่อเร่งรัดให้มีการสร้างปัญญาในสังคม เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อสร้างความสามารถของประเทศอย่างยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนให้ภาครัฐ และภาคเอกชนร่วมกันสร้างนวัตกรรม

๒.๒.๘ การจัดการด้าน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรชีวภาพ เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ โดยใช้มาตรการทางเศรษฐกิจที่ผสมผสานกับหลักการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและเกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

๒.๒.๙ เศรษฐกิจระหว่างประเทศ จะดำเนินนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ทั้งกรอบทวิภาคีและพหุภาคีที่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมของภาคประชาสังคม และให้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการที่ถูกต้อง

๒.๒.๑๐ การปรับปรุงกฎระเบียบด้านธุรกิจการค้า ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบการค้าให้มีความทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า สร้างความเป็นธรรมและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน

๒.๓ ภาคเศรษฐกิจส่วนรวม

๒.๓.๑ การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพเป็นรากฐานการเติบโตของผลิตภัณฑ์ประชาชาติที่ยั่งยืน ดังนั้น รัฐบาลจึง

ให้ความสำคัญแก่เป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการวัดความเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ประชาชาติ เพื่อการนี้ จะจัดทำแผนแม่บทการสร้างเสริมประสิทธิภาพแห่งชาติ โดยเป็นแผนร่วมกับเอกชนสำหรับภาคเศรษฐกิจที่สำคัญให้เสร็จสิ้นภายใน ๖ เดือน

๒.๓.๒ การออม มุ่งสนับสนุนการออมในทุกระดับโดยใช้นโยบายการออมที่เหมาะสม และส่งเสริมจิตสำนึกในการประหยัดเพื่อลดหนี้สินในระดับครัวเรือนและเพื่อการดำรงชีพที่ดีในวัยสูงอายุ

๒.๓.๓ การเงินและการคลัง ดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุลเพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างเพียงพอและมีการลงทุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ ในขณะที่จะเสริมสร้างวินัยทางการเงินการคลังภาครัฐ โดยการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลและประหยัด

๓. นโยบายสังคม

รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะสร้างสังคมเข้มแข็งที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานของคุณธรรม โดยมีนโยบายดังนี้

๓.๑ ส่งเสริมความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ของคนในชาติ ให้เกิดความร่วมมือกันในการกอบกู้และฟื้นฟูประเทศชาติในทุกด้าน โดยการสรุปบทเรียนจาก

ปัญหาความแตกแยกก้าวร้าวและความล้มเหลวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในอดีต แล้วนำมาปรับความเข้าใจของประชาชนสร้างกระบวนการแก้ไขปัญหาคือเน้นความสมานฉันท์ของคนในชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมการเผยแพร่ตัวอย่างของความร่วมมือที่ดีและมีความสุขของทุกชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๓.๒ จัดทำแผนปฏิรูปสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ บนพื้นฐานคุณธรรมร่วมกับภาคประชาชน ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และสถาบันศาสนา เพื่อสร้างสังคมไทยที่ไม่ทอดทิ้งกัน สังคมที่ชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคมเข้มแข็ง สังคมคุณธรรม และสังคมประชาธิปไตย

๓.๓ เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีชีวิตประชาธิปไตย พัฒนาคณะโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถาบันการศึกษา การจัดการศึกษา จะเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ สถานศึกษา

และท้องถิ่นรวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชน เพื่อให้การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพ

๓.๔ พัฒนาสุขภาพของประชาชนให้ครอบคลุมทั้งมิติทางกาย จิต สังคม และปัญญา โดยการปฏิรูประบบสุขภาพเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงจากพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่เน้นการมีส่วนร่วม และพัฒนาระบบบริการสุขภาพทั้งยามปกติและฉุกเฉิน ที่สมดุลทั้งการเสริมสร้างสุขภาพการป้องกันโรค การบริการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างมีคุณภาพ ทั่วถึงและเป็นธรรม และจะเสนอให้มีการออกพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

๓.๕ ส่งเสริมกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชน เพื่อให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสได้เล่นกีฬา และออกกำลังกายเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี มุ่งเน้นการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา ให้เป็นค่านิยมเกิดความสมานฉันท์ของคนในชาติ สนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและอาชีพไปสู่มาตรฐานในระดับสากล

๓.๖ สร้างความเข้มแข็งของทุกชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคม ให้สามารถจัดการตนเองเกี่ยวกับความเป็นอยู่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครอง และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนจิตวิญญูชน โดยส่งเสริมบทบาท

ของครอบครัว ชุมชน องค์กรอาสาสมัคร ภาคธุรกิจ สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การดูแลเด็กและเยาวชน คนพิการ คนสูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส การสนับสนุนสิทธิสตรี ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๓.๗ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีสันติสุขอย่างยั่งยืน บนฐานของวัฒนธรรมไทย และใช้สื่อทุกรูปแบบในการสร้างสรรค์สังคม รักษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ และความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย ตลอดจนสร้างความสามัคคี เอื้ออาทร สมานฉันท์ของสังคมและประเทศชาติ

๓.๘ ปฏิรูประบบกระบวนการยุติธรรมโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบการสืบสวน สอบสวน การกักขังรอคดี และการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดคดี การควบคุมและฟื้นฟูผู้กระทำผิดคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีการสร้างทางเลือกในกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ รวมทั้งให้ชุมชนมีบทบาทในการประนีประนอมข้อพิพาท และ

ป้องกัน เฝ้าระวังอาชญากรรมเพื่อลดปริมาณคดี ความสูญเสียจากอาชญากรรม และความขัดแย้งของสังคม

๓.๙ ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม โดยนำระบบงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่มีมาตรฐานและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

๔. นโยบายการต่างประเทศ
รัฐบาลมุ่งมั่นในการส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติ เสริมสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นของประชาคมระหว่างประเทศ โดยการดำเนินนโยบายที่เป็นมิตรกับนานาประเทศ และสานต่อความร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานของคุณธรรม ความโปร่งใส ค่านิยมประชาธิปไตยและการเคารพกฎหมายระหว่างประเทศโดยเฉพาะกฎบัตรสหประชาชาติและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายดังนี้

๔.๑ ดำเนินบทบาทเชิงรุกในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสนับสนุนความปรองดองและความมั่นคงในชาติ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ในภาคใต้

๔.๒ ส่งเสริมให้เกิดมิตรภาพและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค เพื่อให้

เกิดเสถียรภาพ ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันเสริมสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งจัดตั้งประชาคมอาเซียน

๔.๓ ดำเนินบทบาทสร้างสรรค์ในกรอบสหประชาชาติและกรอบพหุภาคีอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมสันติภาพ ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน มนุษยธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาอย่างยั่งยืน การแก้ไขปัญหาข้ามชาติและการสาธารณสุข

๔.๔ คุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ และเสริมสร้างบทบาทของชุมชนไทยในต่างประเทศ

๕. นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ

สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การรักษาความมั่นคงของรัฐเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัญหาวิกฤติการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้น สามารถแพร่กระจายความรุนแรงได้อย่างรวดเร็ว จนอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบสุขของประชาชนโดยรวม รัฐบาลจึงมีนโยบาย ดังนี้

๕.๑ ส่งเสริมการผนึ่กกำลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และภาควิชาการ เพื่อการป้องกันประเทศอย่างต่อเนื่อง ไนยามปรกติ และนำไปสู่การระดมสรรพกำลังเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพให้เพียงพอและ

ทันเวลาในยามไม่ปรกติ ทั้งนี้ในยามปรกติรัฐบาลจะเสริมสร้างและใช้ศักยภาพของกองทัพสนับสนุนการพัฒนาพลังอำนาจของชาติทุกด้าน เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงและมั่นคงภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสมานฉันท์ สามารถป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชาติ ได้แก่ ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ผู้ประ-สบภัยพิบัติการก่อการร้าย รวมทั้งอาชญากรรมภายในประเทศและที่มีลักษณะข้ามชาติประเภทต่าง ๆ ซึ่งรวมไปถึงยาเสพติดผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การค้าสิ่งของผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการกระทำอันเป็นโจรสลัด

๕.๒ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง มีขีดความสามารถในการป้องกัน ป้อมปราม และรักษาผลประโยชน์ของชาติ สามารถยุติความขัดแย้งได้รวดเร็ว มีระบบการข่าวที่มีประสิทธิภาพ มีขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทหาร รวมทั้งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการพึ่งตนเองทางทหาร และนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถเพื่อ

ความต่อเนื่องในการรบ มีระบบกำลังสำรอง ระบบการระดมสรรพกำลัง และระบบส่งกำลังบำรุงที่เหมาะสมกับสถานการณ์ภัยคุกคาม นอกจากนี้ จะสนับสนุนการสร้างความร่วมมือด้านต่างประเทศและด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน และมิตรประเทศเพื่อลดความหวาดระแวง สร้างความไว้วางใจ สร้างสันติภาพและความสงบสุข รวมทั้งสนับสนุนภารกิจเพื่อสันติภาพและปฏิบัติการเพื่อมนุษยธรรมภายใต้กรอบของสหประชาชาติและผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก

บทวิเคราะห์วิจารณ์นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลคณะปฏิรูปการปกครอง

ภายหลังการแถลงนโยบายรัฐบาลของพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นนโยบายที่เป็นภาพกว้างและไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ไม่มีการระบุให้เห็นชัดถึงพันธกิจต่าง ๆ ที่รัฐบาลจะได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อสนองนโยบายทั้ง ๕ ประการ และไม่มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของแต่ละนโยบาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเนื่องจากรัฐบาลชุดนี้มีระยะเวลาอันจำกัดไม่เกิน ๑ ปี ตามที่หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุขได้ให้คำมั่นสัญญาไว้กับประชาชนภายหลังการยึดอำนาจการปกครองได้แล้ว และคณะรัฐมนตรีชุดนั้นนอกจากจะถูกกำกับโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ยังได้ให้อำนาจประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข) ถวายคำแนะนำให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งได้ (มาตรา ๑๔) จึงทำให้รัฐบาลไม่มีความมั่นใจในเสถียรภาพของรัฐบาลเอง จึงไม่กล้าแถลงนโยบายที่จะเป็นการผูกมัดพันธกิจของรัฐบาลมากนัก

นอกจากนั้น การปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้เกิดขึ้นภายหลังความวุ่นวายทางการเมือง จากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มพลังทางการเมืองกับคณะรัฐบาล พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร มีการกล่าวหานายกรัฐมนตรีและผู้เกี่ยวข้องในคณะรัฐบาล กระทำการทุจริตคอร์รัปชันขึ้นในหลายโครงการ ตลอดจนปัญหาความขัดแย้งใน ๓ จังหวัดภาคใต้มีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น ในนโยบายของรัฐบาลพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ที่เกิดขึ้นในภายหลังจึงต้องให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการ

บริหารราชการเพื่อฟื้นฟูศรัทธาทางการเมืองของประชาชน โดยมุ่งไปที่การจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวร การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ การไต่สวนกรณีการกล่าวหาอดีต นายกรัฐมนตรีและพวกพ้องทุจริตประพฤติมิชอบ การพัฒนาการเมือง โดยการจัดตั้งสภาพพัฒนาการเมืองให้เป็นองค์กรหลักในการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการเมือง และดำเนินการให้แผนแม่บทพัฒนาการเมืองประสบความสำเร็จ การควบคุมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการส่งเสริมเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อสารมวลชนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อการบริหารงานของคณะรัฐบาล การควบคุมดูแลการบริหารจัดการของบุคลากรและองค์กรภาครัฐในการให้บริการประชาชนและการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งดูแลให้คนในชาติเกิดความรักความสามัคคี ความสมานฉันท์ของคนในชาติ ซึ่งจะต้องการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคม และรัฐบาลยังต้องดำเนินนโยบายต่างประเทศที่จะทำให้ต่างชาติให้ความเชื่อมั่นและความร่วมมือกับรัฐบาล เนื่องจากในขณะนี้ยังมีหลายประเทศที่ยังไม่ให้การสนับสนุนรัฐบาลที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งและการปกครองที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ดังจะเห็นได้จากการที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ประกาศจุดยืนที่จะยังไม่ทำการ

เจรจาข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศไทย จนกว่าประเทศไทยจะมีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งและมีการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยแล้ว รวมถึงการรักษาความมั่นคงของรัฐ เนื่องจากปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ซึ่งจะทำให้รัฐบาลชุดนี้ ซึ่งมีอายุเพียงไม่เกิน ๑ ปี ไม่มีเวลามากพอจะให้ความสนใจต่อการดำเนินนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามที่ได้แถลงนโยบายไว้ได้อย่างเต็มที่

ในการนำเสนอแนวนโยบายเศรษฐกิจของ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี นั้น นโยบายเศรษฐกิจก็ได้อิงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ ที่มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุข” ภายใต้แนวปฏิบัติของปรัชญาของ “เศรษฐกิจพอเพียง” โดยใช้หลักคุณธรรมกำกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระบบตลาดเสรี เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เศรษฐกิจระบบตลาด และเศรษฐกิจส่วนรวม โดยเน้นให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำและผนึกกำลังร่วมกับภาครัฐและภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาลโดยตรงที่จะผลักดันการดำเนินนโยบายการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง ๕ ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๑๐ รวมทั้งจะต้องสามารถดำเนินพันธกิจต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าประสงค์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ฉบับที่ ๑๐ ที่จะทำให้การดำรงชีวิตของคนไทยมีความอยู่เย็นเป็นสุขซึ่งสามารถวัดได้ด้วยดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุข ซึ่งประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบคือ (๑) การที่คนไทยมีสุขภาพที่ดีทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ และร่างกาย (๒) ความสามารถในการประกอบสัมมาชีพ มีรายได้และหลักประกันมั่นคงในชีวิต (๓) ครอบครัวอยู่กันด้วยความรัก ความอบอุ่น และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน (๔) อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดีและ (๕) มีสิทธิเสรีภาพ เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันได้

ในการพัฒนาภาคเศรษฐกิจฐานราก รัฐบาลตั้งใจจะให้การสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่ เป็นทางเลือกสำคัญสำหรับเกษตรกรรายย่อย และขยายโอกาสการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การยกระดับคุณภาพของผลผลิต สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น การพัฒนาคุณภาพแรงงาน การส่งเสริมให้แรงงานมีงานทำ มีอาชีพเสริม การคุ้มครองด้านสุขอนามัย ความปลอดภัยในการทำงาน และหลักประกันในการทำงาน การดูแลผู้ที่ยังไม่พร้อมหรือยังไม่สามารถปรับตัวได้ โดยการจัดสวัสดิการสงเคราะห์ และการบริการสังคม ให้โอกาสในการเรียนรู้ การศึกษา และการฝึกอาชีพ ซึ่งเป็นแนวนโยบายกว้าง ๆ ที่ไม่ชัดเจนว่าจะมีแนวทางการสนับสนุนอย่างไร หรือจะดำเนินการในเรื่องใดเป็นกรณีพิเศษก่อนหลังบ้าง โดย

เฉพาะการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาหนี้สินและขาดแคลนเงินทุนและที่ดินทำกิน ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ นั้น รัฐบาลยังไม่ได้กำหนดแนวทางให้การช่วยเหลืออย่างไรให้ชัดเจน แทนที่จะส่งเสริมให้ใช้ระบบเกษตรกรรมทฤษฎีใหม่เท่านั้น ส่วนผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ ๒ ของทฤษฎีใหม่ ชุมชนจะต้องได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังให้ครบวงจร ทั้งในด้านเงินทุน มาตรฐานผลิตภัณฑ์ และการตลาด มิใช่เพียงแต่ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าที่คล้ายคลึงกันทุกชุมชนเช่นที่ผ่านมา สำหรับแรงงาน นอกจากการพัฒนาคุณภาพแรงงานให้มีคุณภาพดีโดยการจัดการฝึกอบรมในสาขาที่มีความต้องการแล้ว นโยบายการสร้างงานและการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกระตุ้นให้มีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น ก็เป็นสิ่งจำเป็น นอกจากนี้ การสนับสนุนเศรษฐกิจฐานราก หรือเศรษฐกิจรากหญ้า (ตามศัพท์ของรัฐบาลชุดก่อน) รัฐบาลพันธมิตรวาท.ทักษิณ ชินวัตร ได้มีการจัดทำโครงการสนับสนุนเกษตรกรและคนยากจนในเมืองและชนบทหลายโครงการ ซึ่งเรียกกันว่า โครงการเอื้ออาทร หรือโครงการประชานิยม และได้รับการสนับสนุนจากประชาชนคนยากจนทั้งในเมืองและชนบทเป็นอย่างมาก เช่น โครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค โครงการ

บ้านเอื้ออาทร โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โครงการธนาคารประชาชน โครงการธนาคารหมู่บ้าน โครงการส่งเสริมเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว โครงการการรวานแกจัน โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โครงการรับจำนำสินเกษตร โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน (SML) โครงการเหล่านี้ รัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ จะมีการดำเนินการต่อไปหรือไม่อย่างไร หรือมีโครงการอื่นที่ดีกว่ามาเสนอให้ประชาชนระดับฐานราก เพื่อจะทำให้รัฐบาลได้รับการสนับสนุนจากประชาชนมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (เนื่องจากเป็นรัฐบาลที่ไม่ได้มากจากการเลือกตั้ง) หรือรัฐบาลมีโครงการใดบ้างที่จะสนับสนุนให้ประชาชนในระดับฐานรากมีความสามารถที่จะยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองให้มีความพอเพียงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้ด้วยตนเอง

ในภาคระบบเศรษฐกิจระบบตลาด รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้กลไกตลาดทำงานได้อย่างเต็มที่และจะอาศัยกลไกการตลาดเสรีเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันด้วยความเป็นธรรม ทั้งนี้ การแข่งขันในตลาดเสรี จะทำให้ประชาชนผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากสินค้าที่มีคุณภาพดี และสินค้าที่มีราคาต่ำลงและผู้ผลิตจะมีความพยายาม

ในการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ดีขึ้น ซึ่งหมายถึงการพัฒนาประสิทธิภาพในภาคผู้ผลิตไปด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ภายใต้ระบบตลาดเสรี การค้าขายที่มีการแข่งขันระหว่างบริษัทข้ามชาติที่มีทุนมหาศาลกับผู้ผลิตรายย่อยที่เป็นคนไทยและมีทุนน้อย ผู้ค้าคนไทยย่อมเสียเปรียบและไม่สามารถแข่งขันได้ ดังจะเห็นได้จากกรณีของร้านค้าปลีกที่มีเจ้าของเป็นคนไทย ร้านโชห่วยได้ถูกบุกกรุกอาณาเขตตลาดโดยห้างค้าปลีกต่างชาติ เช่น เทสโก้โลตัส คาร์ฟูร์ เซเว่นอีเลฟเว่น เข้าไปจนถึงระดับอำเภอและชุมชน ซึ่งรัฐบาลชุดปัจจุบันก็ยังไม่ได้ออกแนวทางให้เห็นชัดว่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างไร นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีความจำเป็นที่จะต้องมาแทรกแซงตลาดเพื่อช่วยเหลือผู้ผลิตในกรณีราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ เช่น การรับจำนำข้าว หรือช่วยเหลือผู้บริโภคกรณีราคาสินค้าอุปโภคบริโภคสูงขึ้นมากในบางครั้ง เพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนเกินไป รัฐบาลยังไม่ควรปล่อยให้ระบบเศรษฐกิจมีการแข่งขันอย่างเสรีอย่างเต็มที่ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ นโยบายตลาดเสรีจะหมายความว่า การที่ภาครัฐมีบทบาทในการประกอบธุรกิจแข่งขันกับภาคเอกชนน้อยมาก ดังนั้น ในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจในสาขาการผลิตที่เอกชนมีความสามารถในการดำเนินธุรกิจนั้น ๆ ได้แล้วรัฐบาลจะมีนโยบายในการแปรรูปวิสาหกิจไปให้

เอกชนดำเนินการต่อไปอย่างไร เช่น กรณีการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยหรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การพัฒนาอุตสาหกรรมโดยการส่งเสริมให้มีการลงทุนทั้งจากในและนอกประเทศในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง อุตสาหกรรมแพคเกจจิ้ง อุตสาหกรรมอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานและที่อยู่อาศัย อุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้า วิทยุและโทรทัศน์ และอุตสาหกรรมโอกาสใหม่ (New Wave Insustion) เช่น อุตสาหกรรมพลังงานชีวภาพ อุตสาหกรรมวัสดุชีวภาพ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร รัฐบาลจะต้องให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมเหล่านี้ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ทั้งในด้านเงินทุน เทคโนโลยีแรงงานและโครงสร้างพื้นฐาน เช่น แหล่งอุปทานน้ำเพื่ออุตสาหกรรม พลังงานและระบบโลจิสติกส์ (การขนส่งทางบก ระบบรางและทางน้ำ) นิคมอุตสาหกรรมและการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (คลัสเตอร์) ตลอดจนการสนับสนุนด้านสินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยต่ำและสิทธิพิเศษทางภาษีอากร และความชัดเจนในด้านนโยบายการส่งเสริมการลงทุนและความมั่นคงทางการเมืองภายในประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีนักลงทุนต่างประเทศส่วนหนึ่ง

ลังเลใจที่จะขยายการลงทุนเข้ามาในประเทศไทย เนื่องจากไม่มีความเชื่อมั่นในเสถียรภาพทางการเมืองของประเทศไทย รวมทั้งนักลงทุนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่รัฐบาลจะนำมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรม ดังนั้น รัฐบาลจะต้องเร่งรีบทำการชี้แจงให้นักลงทุนต่างชาติมีความเชื่อมั่นและมีความเข้าใจในนโยบายการส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาลมากขึ้น นอกจากนี้ ภาคอุตสาหกรรมยังไม่มี ความมั่นใจในความต่อเนื่องในนโยบาย การสนับสนุนภาคอุตสาหกรรม เช่น รัฐบาลชุดก่อนได้สนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยสนับสนุนโครงการ “ดีทรอยต์แห่งเอเชีย” โดยตั้งเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการผลิตรถยนต์ของเอเชีย และสนับสนุนอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วย โครงการ “กรุงเทพเมืองแฟชั่น” และส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารด้วยโครงการ “ครัวโลก” ซึ่งรัฐบาลปัจจุบันยังไม่มี ความชัดเจนว่าจะยกเลิกโครงการหรือดำเนินโครงการเหล่านี้ต่อไปอย่างไร ดังนั้น การประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (คณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชน หรือ กรอ. และสภาอุตสาหกรรม) ในการพัฒนาอุตสาหกรรม ในช่วงนี้ จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมาก

สำหรับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การสนับสนุนด้านเงินทุน เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการได้รับการอุดหนุนมากกว่าการส่งเสริมด้านการให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และการบริหารจัดการและการดูแลเรื่องสิทธิบัตร รัฐบาลจะต้องเพิ่มบทบาทของธนาคารส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการให้สินเชื่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากกว่าเดิม

ในด้านการส่งออก นอกจากการส่งเสริมในการจัดหาตลาดใหม่ให้แก่ผู้ผลิตเพื่อส่งออก การอุดหนุนด้านเงินทุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการลดต้นทุนการผลิต ทั้งอัตราค่าจ้างแรงงานและวัตถุดิบ และการควบคุมด้านมาตรฐานคุณภาพสินค้าแล้ว การกำกับดูแลในด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและการไหลเข้าออกของเงินตราต่างประเทศก็มีส่วนสำคัญ เนื่องจากการแข็งค่าของเงินบาทมากเกินไป จะมีผลทำให้สินค้าออกของประเทศไทยมีราคาสูงขึ้นในสายตาผู้ซื้อชาวต่างประเทศ และทำให้ยอดการส่งออกลดลงได้

ในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว นอกจากรัฐบาลจะต้องทำให้นักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเพื่อนำรายได้เข้าสู่ประเทศมากขึ้นโดยการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในสายตาของนักท่องเที่ยว

ชาวต่างประเทศ ซึ่งยังไม่มี ความมั่นใจในสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยแล้ว รัฐบาลจะต้องดูแลไม่ให้เกิดการท้อแท้ยวมีส่วนในการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมไทย พร้อม ๆ กับดูแลไม่ให้คนไทยเอาโรคเอาเปรียบนักท้อแท้ยวจนเสียภาพลักษณ์ของประเทศไทย

ในด้านพลังงาน นอกจากรัฐบาลจะต้องดำเนินการส่งเสริมให้มีการสำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานทั้งภายในและภายนอกประเทศแล้ว การส่งเสริมให้นำพลังงานทดแทน (พลังงานลม น้ำ แสงอาทิตย์) มาใช้ในการผลิตไฟฟ้าจำหน่ายแก่ครัวเรือน หรือการผลิตเอทานอลมาใช้ทดแทนน้ำมันเบนซิน ๘๕ จะต้องมียุทธศาสตร์ส่งเสริมที่ชัดเจน

การสนับสนุนโครงการพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สาธารณชนให้ความสนใจคือ โครงการสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ ๗ สาขา รวมงบประมาณตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ (รัฐบาลพันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร) ในโครงการ ๕ ปี วงเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ ล้านบาท อาทิ โครงการรถไฟฟ้ามหานครสายสีแดง ๔๒๓,๔๓๐ ล้านบาท โครงการคมนาคม ๔๕,๖๐๓ ล้านบาท ที่อยู่อาศัย ๓๓๐,๓๖๐ ล้านบาท ทรัพยากรน้ำ ๒๐๓,๐๘๔ ล้านบาท การศึกษา ๙๖,๓๔๕ ล้านบาท สาธารณสุข ๙๔,๗๙๐ ล้านบาท และอื่น ๆ ๓๑๐,๖๓๐ ล้านบาท โครงการ

เหล่านี้จะมีประโยชน์การพัฒนาการเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่งและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน กลุ่มที่ได้รับการบริการจากสาธารณูปโภคเหล่านี้ รัฐบาลชุดปัจจุบันจะดำเนินการสานต่อโครงการหรือตัดลดโครงการอย่างไร เนื่องจากโครงการเหล่านี้ใช้งบประมาณจำนวนมาก และจะมีผลต่อการกู้ยืมและงบประมาณการคลังขาดดุลของรัฐบาล ซึ่งจะเป็นภาระแก่ประชาชนผู้เสียภาษี แต่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการโดยตรง รวมทั้งมีการดำเนินการอย่างไร จึงจะทำให้การบริหารจัดการมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และโปร่งใสไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน และจะให้เอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการได้อย่างไร

ส่วนโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง รัฐบาลจะดำเนินการอย่างไรในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ เพื่อให้คนไทยได้มีคุณธรรมและความรู้ ให้สอดคล้องสัมพันธ์ได้ทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาและรัฐบาลจะมีนโยบายอย่างไรกับการออกนอกระบบราชการของการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการกระจายอำนาจการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งยังมีการคัดค้านกันอยู่ ตลอดจนการส่งเสริมการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการส่งเสริมให้ภาค

เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับ รัฐบาลจะให้การอุดหนุนได้มากน้อยเพียงใด รัฐบาลจะต้องมีแผนการดำเนินการที่ชัดเจนเช่นกัน

นอกจากนั้น รัฐบาลจะต้องมีนโยบายในการปราบปรามยาเสพติด สุรา เบียร์ บุหรี่ และอบายมุขต่าง ๆ รวมทั้งการพนันและการขายหวยบนดินที่มีลักษณะมอมเมาประชาชนด้วยรางวัลแจ็กพอต ตลอดจนงานที่ชนบทรอบเมืองและวัฒนธรรมประเพณีของไทยได้ตกต่ำลง เนื่องจากการบุกรุกของวัฒนธรรมต่างชาติเข้าไปในกลุ่มเยาวชนและนักเรียน นักศึกษามากขึ้น ซึ่งจะเป็นตัวบ่อนทำลายสติปัญญาการเรียนรู้ของคนไทยอย่างชัดเจนมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันการดำเนินการของรัฐบาลจะต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชนมากเกินไป

ในส่วนของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลจะดำเนินนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและการเจรจาการค้าระหว่างประเทศทั้งกรอบทวิภาคีและพหุภาคีได้นั้น รัฐบาลจำเป็นจะต้องรับทำความเข้าใจกับนานาชาติเสียก่อน ทั้งกลุ่มประเทศอาเซียน เอเชียตะวันออก เอเชียยุโรป ทวีปอเมริกาใต้ ตะวันออกกลาง แอฟริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา ถึงสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศในปัจจุบัน เหตุผลในการปฏิรูปการปกครองและแผนการกำหนดให้มี

การเลือกตั้งและการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย เพื่อให้ประเทศเหล่านั้นมีทัศนคติที่ดีกับรัฐบาลไทย ซึ่งเป็นคู่แข่งจากการค้า ส่วนประเทศที่ได้มีการตกลงการค้ากันไปแล้ว รัฐบาลก็ควรที่จะเร่งรัดให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงการค้าอย่างจริงจัง

สำหรับภาคเศรษฐกิจส่วนรวม รัฐบาลได้กำหนดนโยบายให้ ๓ ประการ คือ การสร้างภูมิคุ้มกัน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการจัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลจะจัดทำแผนแม่บทการเสริมสร้างประสิทธิภาพแห่งชาติต่อไป โดยที่ยังไม่กำหนดเป้าหมายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการสนับสนุนการออม และการดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุล เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างพอเพียง และมีการลงทุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ขณะเดียวกันก็จะเสริมสร้างวินัยทางการเงินการคลังภาครัฐ โดยการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลและประหยัดนั้น ในการส่งเสริมการออม นอกจากรัฐบาลจะมุ่งทำให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการประหยัดค่าใช้จ่าย เพื่อลดหนี้สินแล้ว รัฐบาลจะต้องมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ประชาชนในระดับครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย จึงจะทำให้เกิดการออมขึ้นอย่างแท้จริงในด้านการเงินการคลัง รัฐบาลจะต้องมีแผนการในการดำเนินนโยบายการเงินอย่างอิสระ

โปร่งใส และยืดหยุ่น ซึ่งหมายถึงธนาคารแห่งประเทศไทย จะต้องเป็นอิสระจากนักการเมืองโดยมุ่งรักษาเสถียรภาพทางการเงินมากกว่ารับใช้นักการเมือง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะต้องไม่เข้าไปก้าวกายการทำงานของธนาคารแห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ ในการเพิ่มบทบาทของสถาบันการเงินจะต้องมีการพัฒนาสถาบันการเงินและการกำกับสถาบันการเงินที่ได้มาตรฐานสากล และเพิ่มบทบาทของตลาดทุนให้สอดคล้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและภาคการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปและมีมาตรฐานสากลมากขึ้น รวมทั้งการซื้อตราสารทางการเงินในตลาดหลักทรัพย์ จะต้องมีความโปร่งใสและมีการจัดเก็บภาษีอากรอย่างถูกต้องและเป็นธรรม

ในด้านการคลัง จะต้องมีการคลังที่โปร่งใส มีการปรับโครงสร้างภาษี เช่น ภาษีสรรพสามิต ภาษีสรรพสามิตสินค้า ภาษีสรรพสามิตสินให้สอดคล้องกับแนวทางการผลิตและสภาพสังคมปัจจุบัน และมีแนวทางการหารายได้จากรัฐวิสาหกิจ หรือการกักเก็บที่ชัดเจนมาใช้สำหรับการดำเนินนโยบายการคลังขาดดุล และมีการจัดลำดับการใช้จ่ายโดยให้ลำดับความสำคัญแก่การใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาสังคม การศึกษา สาธารณสุข การพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและพัฒนา สนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิตและบริหารองค์

ความรู้เพื่อการพัฒนาบนฐานความรู้ และเพื่อความเป็นธรรมในการกระจายผลประโยชน์ของการพัฒนาไปให้ทั่วถึงและเป็นธรรม และไม่เป็นการต่อประชาชนผู้เสียภาษีมากเกินไป

สำหรับการพัฒนาสังคม การที่รัฐบาลมุ่งมั่นสร้างสังคมเข้มแข็งที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานของคุณธรรมได้นั้น นอกจากการส่งเสริมความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ของคนในชาติหรือโดยการจัดทำแผนปฏิรูปสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ หรือโดยการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ การพัฒนาสุขภาพของประชาชนให้ครอบคลุมทั้งมิติทางกาย จิต สังคม และปัญญา โดยการปฏิรูประบบสุขภาพ การส่งเสริมกีฬา การสร้างความเข้มแข็งของทุกชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคม และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม หรือการปฏิรูประบบกระบวนการยุติธรรม โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมประสิทธิภาพของหน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมแล้ว รัฐบาลจะต้องมีแนวนโยบายที่จะทำให้ประชาชนในสังคมไม่มีความแตกต่างกันมากจนเกินไป ทั้งฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย การศึกษา และวัฒนธรรม ประเพณี ทั้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่มบุคคล ตลอดจนเปิดโอกาสให้

ประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น รวมทั้งสามารถกระทำการแสดงออกทางการเมืองอื่น ๆ ตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ได้โดยไม่ถูกบังคับหรือควบคุมโดยบุคคลใด บุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลใด ๆ ที่ประชาชนไม่ได้ยินยอมพร้อมให้อำนาจดังกล่าว ขณะเดียวกันคณะรัฐบาลจะต้องแสดงให้เห็นว่าคณะรัฐมนตรีทุกคนมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความตั้งใจจริงในการเข้ามาทำงานเพื่อแก้ไขวิกฤติของประเทศ โดยไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวแอบแฝง และไม่กระทำการใด ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการกระทำเพื่อพวกพ้อง

และหมู่คณะ ทั้งการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการประจำและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือการแสวงหารายได้หรือผลประโยชน์ตอบแทนส่วนตัว หรือมีเจตนาที่จะสืบทอดอำนาจต่อไปอีกภายหลังระยะเวลาครบ ๑ ปี ตามสัญญาประชาคม และรัฐบาลชุดนี้ก็จะได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนของสังคมและสามารถดำเนินนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้บรรลุผลไปได้ตามที่ได้แถลงนโยบายไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยไม่ถูกขัดป้โดยประชาชนหรือโดยคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติหรือคณะปฏิรูปการปกครองชุดใหม่เสียก่อนตามวิถีสงสาร.

บรรณานุกรม

- ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๑๐๒ ก. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙.
- สำนักงานรัฐมนตรี. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔. สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙.
- . รายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙). กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙.
- สำนักงานรัฐมนตรี. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. วันศุกร์ที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙.

Abstract **The Analysis of the Council for Democratic Reform Government's Economic and Social Development Plan**

Vorawoot Hirunruk

Associate Fellow of the Moral and Political Sciences, The Royal Institute, Thailand

Thailand's economic and social development has followed the Ninth National Economic and Social Development Plan (2002-2006) issued on 1 October 2001, which is a medium-range national development strategy that harmonizes with the long-range vision that the people have established under the line of thinking that "man is the center of development." His Majesty the King's philosophy of "Sufficiency Economy" is employed as the guiding philosophy in developing and administering the country, with emphasis on a balanced development in the aspects of people, society, economy, and environment to attain a sustainable development and well-being of the Thai people. The supportive and related strategies are divided into three groups. The first group is the strategy of establishing a good management in all sectors of society. The second group is the strategy of strengthening the social foundation, comprising the strategy of human quality and social protection development, the strategy of adjusting the structure of sustainable rural and urban development, and the strategy of natural resources and environmental management. The third group involves the strategy of adjusting the economic structure towards balance and sustainability, comprising the strategy of managing the system of overall economic administration, the strategy of increasing the country's potential and competitiveness, and the strategy of developing strength in the fields of science and technology. The Ninth Economic and Social Development Plan ended in 2006.

From the evaluation of the Office of the National Economic and Social Development Board, the results are satisfactory. The country's economy expands continuously at the rate of 5% per annum. The economic stability has improved in both quantity and quality, involving the majority of the country's population. Therefore, the NESDB have proceeded with the Tenth National Economic and Social Development Plan (2007-2011) through the participation of people from all regions. The philosophy of "Sufficiency Economy" still serves as a guideline in a holistic development with "man as the center of development", as a continuation of the Eighth and Ninth Plans. The Tenth Plan is expected to be in use from 1 October 2006 onward as can be seen from the 5 policies that the government has declared to the National Legislative Assembly: 1) Political and governmental reform policy with emphasis on the prevention and suppression of corruption, 2) Economic policy adhering to the philosophy of "Sufficiency Economy", 3) Social policy aiming at building a strong society in which people can coexist peacefully on the basis of virtue, 4) Foreign policy aiming at promoting the benefits of the country and establishing international cooperation on the basis of virtue, and respect of international laws, especially the Charter of the United Nations and the Declaration of Human Rights, and 5) the National Security Policy emphasizing the cooperation among the government, private, social, and academic sectors for national defense, including the solving of problems ranging from unrest situations in the South to drugs, crimes, the development of the armed forces and foreign cooperation in the area of security. All of these policies are broad in nature without concrete forms.

Key words: economic and social development, the philosophy of "Sufficiency Economy", center of development